

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.04.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Големите компании запазват темпо, въпреки негативните сигнали за икономиката**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/2012/04/09/1804950_golemite_kompanii_zapazvat_tempo_vupreki_negativnite/

Пред заплахата за втора рецесия в еврозоната българските експортни компании търсят нови похвати за оцеляване. Анкета на "Капитал Daily" сред мениджъри и предприемачи показва, че няколко отделни бранша, сред които металургия и добивна промишленост, продължават да се развиват въпреки свиващото се търсене в Европейския съюз и забавянето в българския износ ([виж другия текст](#)).

Освен тях темпо поддържат и компаниите, които са инвестирали в ефективни производства.

Корпоративни консултанти дори твърдят, че след дългата и студена зима през април вече се усеща раздвижване на пазара и интерес от страна на български и чужди инвеститори за нови вложения. Мнозинството от индустриалните фирми, потърсени за коментар, обаче твърдят, че търсят начини да маневрират пред приближаващите трудности. Потърсихме мнението на представителите на индустрията и по още една причина. В петък данните на Националния статистически институт (НСИ) показаха, че промишленото производство се свива с 2.1% на месечна база и с 5.5% на годишна към края на февруари. Спадът се задържа вече четвърти пореден месец, като в същото време това е и най-голямото процентно свиване от ноември 2011 г. насам.

Откъде идва заплахата

Също като в края на 2008 г. страната ни е заплашена от това индустриалните производители в Западна Европа (за ЕС е 60% от българския износ) да свият търсенето си за междинните продукти, които наши фирми им доставят. За разлика от тогава обаче днес и вътрешният пазар е свит и външният шок само ще усилва неблагоприятните фактори, влияещи на икономиката ни.

От Браншовата камара на дървообработващата и мебелната промишленост например коментираха, че кризата вече четвърта година притиска дейността им, като най-честите решения са компаниите временно да преустановяват производствата си или да търсят нови клиенти.

При други компании обаче проблемите идват и заради липса или поскъпващи суровини. В тези условия сред тежко засегнатите е производителят на торове "Агрополихим". Компанията работи, когато природният газ е с по-ниска цена и тогава натрупва запаси. А когато стойността му се повиши, намалява или спира производството си.

Причината е, че това е основната суровина за завода. "При покачване на цените на готовата продукция производството се активизира и компанията продава максималните възможни количества", разказва още директорът й Васил Александров.

"Това обаче не е устойчив модел и помага само да смекчим негативите на кризата. За нас тя започна през август 2008 година и оттогава тенденцията е низходяща. Тази година ще е най-лошата от последните 4, а за съжаление прогнозите, с които разполагаме, вещаят и 2013 г. да бъде неблагоприятна", каза той.

По думите му проблемите идват именно от международните пазари, където дружеството реализира основната част от продукцията си, докато в България продажбите са основно в началото на годината и след това замират.

Секторът на химическата промишленост, в който попада "Агрополихим", е сред средно засегнатите в икономиката. На годишна база производството в химическата промишленост пада едва през февруари. На месечна база обаче свиването е от началото на годината.

Подобен подход прилагат и в "Свилоса", която е основен производител на целулоза на Балканите. Нейният изпълнителен директор и мажоритарен акционер Красимир Дачев, обясни, че заради неуредици на пазара на дървесина компанията всяка година преустановява производство за 2-3 месеца.

"Търсенето за нашата продукция е неограничено, защото ние произвеждаме борсови стоки. Проблемът е, когато изкуствено се създава дефицит поради недостатъчния добив, с което избуява и спекулата. Никой в държавата не си дава сметка за този черен, а не сив сектор на пазара на дървен материал. Тогава ставаме неконкурентоспособни, защото цените се определят от международните борси, но е едно суровината да съставлява 30% от крайната ни цена и съвсем друго тя да е 70%, както се случи през 2008 година", обясни той.

Бизнесменът твърди, че между 50 и 70 дни в годината компанията преустановява работа поради липса на суровина. "Тъй като е хронично, ние спираме през есенните месеци и правим ремонти, като събираме суровина за преработка през зимата. Иначе разходите за поддръжка на цялата инфраструктура и оборудване в студените месеци ще скочат двойно", каза той.

Производството на целулоза поне за момента показва ръст, но той е на месечна база, а спрямо февруари миналата година този сектор дава 28% по-малко продукция, става ясно от данните за промишленото производство на НСИ.

Металите държат ниво

"Аурибис", която добива мед, както и пернишката компания "Стомана индъстри" за момента не дават тревожни сигнали, а мениджърите им коментират, че спадовете са спрямо пиковото производство в началото на миналата година, но за продукцията им има пазари и не предвиждат свиване на дейността.

"Нашите клиенти все още поръчват нормално и не сме забелязали тенденция към свиване на производството там, където доставяме. Ние не споделяме общия песимизъм и ако икономиката се забави, то ще е заради сектори, при които беше достигната много висока база, но не и защото активността се свива", каза изпълнителният директор на "Стомана индъстри" Антон Петров.

Над средното за пазара ниво се представя белгийската компания "Солвей Соди", която е профилирана както в добива на минерални суровини, така и в производството на крайни продукти.

Този отрасъл също е силно засегнат, като според НСИ добивът на неметални суровини спада с 15% през февруари спрямо януари, а на годишна база свиването е с 27.6%. Преработката им и производството на крайни продукти се свива с 31% на месечна и с 32% на годишна база.

Дружеството обаче произвежда на пълния си капацитет, споделя Божидар Данев, който е член на управителния съвет. Заради набраното темпо предприятието дори планира нови инвестиции, с които да увеличи капацитета си.

Тази картина обаче не е представителна, твърди Данев и пояснява: "Нещата отиват към рецесия в България. Износът се свива, външната търговия отново е с разрастващ се дефицит. В Българската стопанска камара отдавна предупреждаваме, че кризата няма да отmine нито лесно, нито бързо. Като се добавят неадекватно ръководство на държавата и отказът на белезаните антикризисни мерки да се изпълняват, не мога да посоча положителни факти", аргументира се Данев, който е изпълнителен председател и на Българската стопанска камара.

Той дава за пример политиката на правителството да бави плащанията към частния сектор и схемата, при която те се разплащаха от Банката за развитие само при условие че фирмите опростят 7% от задължението на държавата.

✓ Делян Добрев: За "Белене" сме платили много и ще плащаме още дълго

http://www.capital.bg/biznes/2012/04/09/1804862_delian_dobrev_za_belene_sme_platili_mnogo_i_shte/

Г-н Добрев, ясно ли е вече каква е сметката на България за АЕЦ "Белене"?

Колегите се върнаха от Русия в петък, където са поставили сметката и калкулация какво дължим. Става въпрос единствено за оборудване, което към 1 април е било произведено. Руската страна е приела нашите документи, подписали са протокол и в рамките на една седмица трябва да проверят дали това е всичко, за да изчистим сметката. Към момента става въпрос за няколко десетки милиона евро. Още 140 млн. евро по груби сметки трябва да се платят, за да се завърши единият реактор.

Единственото по-трудно нещо, което трябва да решим, са двата арбитража, които се водят от наша и руска страна за взаимните ни финансови претенции.

Заемът на НЕК от 500 млн. лв., който беше взет от BNP Pariba за АЕЦ "Белене", ще бъде ли реструктуриран?

Две от банките в синдиката вече не искат да участват в него. Става въпрос за Dexia и Mizuho, чийто дял е 55 млн. евро, за който ние и Pariba се опитваме да привлечем друга банка. Останалите банки в синдиката обаче не искат да увеличат дела си, така че да покрият тези 55 млн. евро.

НЕК няма ли пари да погаси този заем?

Не, никой няма толкова пари. 250 млн. евро не можем да намерим. НЕК няма и 55 млн. евро, защото задълженията му са огромни. Може примерно Българският енергиен холдинг да погаси тази сума, но пак ще има част, която трябва да се покрие от нови банки в синдиката.

Тоест за АЕЦ "Белене" ще плащаме още дълго?

За "Белене" сме платили много и ще плащаме още дълго.

Кой ще участва в проектната компания за изграждането на 7-и блок на АЕЦ "Козлодуй"? Ще се търси ли отново стратегически инвеститор или държавата ще финансира проекта?

Държавата със сигурност няма да финансира този проект, ще се търси стратегически инвеститор и рискът няма да се поеме от НЕК, БЕХ или АЕЦ "Козлодуй". Тази порочна практика трябва да спре. Какво всъщност се случи със строителството на "Белене". Имаме една обществена поръчка, която не завършва с ИДС (инженеринг, доставка и строителство - бел. ред.) договор, а със споразумение от края на 2006 г. В това споразумение пише, че трябва в едногодишен срок да се сключи договора, което може би е нарушение на закона за обществените поръчки. Подобна ситуация не бива да се повтаря. Ако за АЕЦ "Белене" беше направена проектна компания, която сама да носи рисковете, нямаше НЕК да е в това състояние в момента. На практика ние бяхме заложили почти цялата енергетика, тъй като НЕК беше основен партньор в проекта, при това с много малко яснота за неговата икономическа целесъобразност.

В какъв срок ще бъде създадена тази проектна компания?

Първата стъпка е решение по принцип за изграждането на 7-и блок, което ще стане в сряда на заседание на Министерския съвет. След това ще се предприемат всички последващи стъпки и до края на годината или началото на следващата проектната компания може да бъде създадена. Реално тя ще има възможност да привлече стратегически инвеститори едва след като бъде извършена доста от подготвителната работа. Без да има сигурност, че ОВОС и геоложките проучвания са положителни и има лицензирана площадка, е малко вероятно да се привлече стратегически инвеститор. Но трябва да има проектна компания, която да се направи така, че да не е в тежест нито на БЕХ, нито на АЕЦ "Козлодуй".

Какво точно предвижда обещаното ускоряване на проекта "Южен поток" от страна на България?

Само това да се придържаме към предварително обявената пътна карта е достатъчна гаранция и показване на воля от наша страна. Не говорим за съкращаване на сроковете, тъй като те са оптимизирани и не могат да бъдат съкратени.

Тези 150 млн. евро транзитни такси, които вече споменахте, печалба ли са или приходи от "Южен поток"?

На този етап нямаме точна цифра, но ориентировъчно по най-груби разчети приходите от транзитни такси са 150 млн. евро. Разбира се, ние ще имаме и разходи, които през първите години са по-големи, защото такъв проект се финансира

със заеми и средства, които трябва да се връщат.

Ще искаме ли дерогация от Брюксел за "Южен поток"?

"Южен поток" не е български, а международен проект. Това е въпрос, който трябва да се разреши от компанията "Южен поток", и всички държави, които участват в нея, сме в една и съща ситуация.

Въпросът за тези 59 км (от Черно море до Провадия, по които ще идва газ по сегашния транзит през България - бел. ред.), за които толкова много се спекулира, е дали да са 100% български, или да са част от смесената компания. Става въпрос за инвестиционен апетит. Ако искаш 100% от една отсечка, означава, че трябва да финансираш всички разходи и след това да получаваш 8% възвращаемост. Затова въпросът е дали ние да финансираме изцяло тази тръба, или да вложим 50% в нея, а останалите - в енергийна ефективност, където възвращаемостта ще е 20%.

В същото време приходите от досегашния транзит ще бъдат увеличени с 12% заради по-големите количества, които ще текат към Турция, Гърция и Македония.

Тези 50%, за които говорите, в какви проекти могат да бъдат инвестирани?

Ще ви дам пример с ТЕЦ "Марица-изток 2". Там имаме набор от проекти, които смятаме да стартираме още тази година и се надяваме да ги изпълним до средата на следващата. Става въпрос за модернизация на всички котли в осемте блока плюс модернизация на 5-и и 7-и блок. Това са инвестиции от 100-120 млн. лв., които ще ни дадат 104 мегавата повече електроенергия, без разходите на централата за въглища да се увеличават. По сегашните цени на електрическата енергия за свободен пазар, това са приходи от 77 млн. лв. Възвращаемостта на този проект е 65-70%.

Какво стана с идеята за изграждане на 9-и и 10-и блок в ТЕЦ "Марица-изток 2"?

Тази идея е за изграждането на два блока от 225 мегавата всеки. Вместо два блока обаче много по-разумно би било да направим един "супер критичен" блок с много висока ефективност за 450 мегавата. По предварителни разчети един такъв блок, който е с 6% по-висока ефективност, ще струва колкото двата по-малки.

Кога ще заработи пазарът на балансираща електроенергия в България?

Балансиращият пазар трябваше да заработи от началото пробно, без реално фирмите, които участват в балансиращите групи, да плащат сделките. Най-късно в началото на юли обаче реалната търговия трябва да започне. Електроенергийната борса ще дойде след това от само себе си, тъй като ако компаниите не могат да балансират излишъка и недостига на електроенергия, те ще трябва да я купуват от някъде. Обяснил съм на всички засегнати страни, че по този начин държавата ще започне да изпълнява записаните още 2007 г. законови разпоредби за свободния пазар.

С това ще спрем ли наказателната процедура от Брюксел за либерализирането на пазара?

Наказателната процедура е за това, че ние все още не сме отделили НЕК от ЕСО. Това ще стане с промените в закона за енергетиката. До края на годината ще е факт и самото отделяне. Казал съм на новия изпълнителен директор на БЕХ Михаил Андонов, че това е едно от първите неща, с които трябва да се заеме.

Избрахте ли консултант за отделянето на ЕСО от НЕК?

Процедурата по избора трябва да приключи тази седмица. Това трябваше да стане до края на февруари, но на оценителната комисия ѝ отне прекалено много време, за да оцени офертите.

Български фирми ли са кандидатствали?

Не, всички са международни консорциуми, като от девет кандидата, които проявиха интерес, бяха подадени четири оферти. Процедурата трябва да завърши тази седмица.

На какъв етап е раздържавяването на част от БЕХ? Министър Дянков казва, че до 25% от холдинга ще бъдат приватизирани.

По-вероятно е 20%, като IPO трябва да е задължително на две борси, защото българската борса няма достатъчно ликвидност, за да поеме голяма емисия. Листването трябва да бъде едновременно – част тук и част навън, което ще доведе институционални инвеститори, ще повиши прозрачността, ще подобри управлението на дружествата. Има множество ползи в сравнение с един стратегически инвеститор. Минусът е, че това ще отнеме малко повече време, но аз смятам, че това е по-правилният подход. Той ще даде глътка въздух и на Българската фондова борса, защото оборотите, които тя регистрира в последните две години, са отчайващи.

Не трябва да се прибързва с листването на БЕХ, защото докато има тежест в холдинга, подобна на АЕЦ "Белене", резултатът от едно такова листване няма да е най-добрият възможен. Може проектът "Белене" да бъде отделен в отделна проектна компания, да бъде изолиран като тежест от БЕХ, за да се знае, че там няма такъв риск.

Кога да очакваме подписване на новите газови договори?

Трябва да активизираме преговорите, защото в последните две години те са се водили в някои случаи активно, в други – не толкова активно. В рамките на няколко месеца трябва много активно да проведем преговори и най-късно в края на лятото да имаме нов газов договор. Не можем да си позволим да чакаме последния момент, тъй като трябва да има предвидимост и за големите консуматори на газ в страната.

Продължаваме да настояваме и да имаме компонента на спот пазарите, а не да сме изцяло обвързани с петролните деривати. Имаше един момент, в който беше по-изгодно цената да е обвързана с петролните деривати, но в момента е точно обратното. Големият въпрос е кой спот пазар. Ако е този, на който продава "Газпром", няма да се получи кой знае какво, но пък каква е логиката на "Газпром" да приеме спот пазар на борса, на която няма доставки?

Имаме ли конкретно предложение с колко да е по-ниска цената на газа в новия договор?

Имаме конкретни предложения, но не бих искал да ги споделям. Трябва ни максималната възможна гъвкавост и да не се обвързваме за по-дълъг период от време, отколкото с необходимия минимум за получаване на алтернативи. Според мен минималният срок, за който трябва да имаме гарантирани доставки на газ, е 6 години, защото през 2018 г. е първата възможност, която ще имаме, за по-значителни количества газ от "Шах Дениз 2". През тези 6 години трябва да имаме take-or-pay клауза, която да е достатъчно гъвкава, за да ни позволи по-малки количества да бъдат купувани и от другаде.

През 2018 г. на коя тръба ще можем да разчитаме?

Със сигурност ще разчитаме на всички интерконектори, но почти сигурно е, че ще разчитаме на голям проект, било то "Набуко" или нещо друго. Предстои ми среща с "Набуко интернешънъл", на която смятам да предложа, ако транзитираните количества до 2018 г. бъдат до 10 млрд. кубични метра, да не се строи нова тръба, а този газ да мине през нашата национална система. Има такава техническа възможност. Тези 10 млрд. ще излизат през една нова отсечка през Румъния.

В понеделник премиерът Бойко Борисов коментира, че сте му казал за много големи залежи на газ?

Когато имаме готовност да ви съобщим, ще го направим.

За Черно море ли става дума?

За Черно море мога да ви кажа, че там има един много голям блок – "Хан Аспарух", който е 14 000 квадратни километра. Има огромен инвеститорски интерес към този блок – от Exxon Mobil, OMV, Total, Repsol. След около 3 месеца ще получим предложенията и максимално бързо ще ги оценим. Причината за интерес към този блок е, че количествата, които OMV откриха в румънския шелф, са на 15-ина километра от нашия блок, който е със същата геоложка структура. Според мен имаме същите добри перспективи в българския блок. За количества, които биха задоволили нуждите ни от газ за десетки години.

Има ли срокове за парламентарната комисия за шистовия газ?

Първата и най-важна задача на парламентарната комисия е да прецизира текстовете в мораториума. Това трябва да бъде направено в рамките на няколко седмици. Първото изслушване на експертите и компаниите за конвенционален добив на газ ще бъде в сряда. Тези компании страдат от ограниченията в мораториума от 20 бара. А освен в пъти по-високо налягане при добив в националната транзитна система налягането е около 40 бара. Да не говорим, че за да се нагнети Чирен в пълна степен, е необходимо значително по-голямо налягане.

По различни оценки за извеждането от експлоатация на малките блокове в "Козлодуй" не достигат 600-700 млн. евро, за да приключи целият процес. Как ще се финансира това? В Словакия е направено чрез такса върху преноса на електричество.

Надяваме се да получим допълнителна помощ от ЕС извън тази, която беше гласувана за периода 2014 - 2020 г. Периодът за извеждане от експлоатация до "кафява поляна" без демонтаж на сградите е 2030 г. Нашият проблем ще бъде финансирането за някои от дейностите между 2020 и 2030 г. Междувременно се оптимизират всички проекти. Правим всичко възможно да харчим средствата, които в момента са отпуснати, по възможно най-ефективния начин. В последните 9 месеца имаме значително ускоряване на физическия демонтаж на машинна зала, където имаме известно изоставане.

Може ли да очакваме нови смени в министерство, БЕХ или ръководствата на дружествата?

Доста смени се направиха, но това не означава, че няма да има още.

Вестник Класа

✓ Износът забави спада си до 6,1%, вносът расте

http://www.klassa.bg/news/Read/article/200853_%D0%98%D0%B7%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%8A%D1%82+%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B0%D0%B2%D0%B8+%D1%81%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%B0+%D1%81%D0%B8+%D0%B4%D0%BE+6%2C1%25%2C+%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%8A%D1%82+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5

Износът, който трябва да играе ролята на двигател на икономическия растеж у нас, забавя темпа си на спад и за първите два месеца на годината понижението е с 6,1%. В абсолютна стойност това означава, че страната е изнесла стоки за близо 5,7 млрд. лв. След като през януари експортът се понижи с 10 на сто, през февруари намалението е ограничено само до 1,8% спрямо същия месец на предходната година, или 2,9 млрд. лв. Това показва предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ), публикувани вчера.

Вносът за януари-февруари 2012 г. възлиза на 6,9 млрд. лв. (по цени CIF), или със 7,2% повече спрямо същия период на 2011 г. Само за февруари 2012 г. общият внос се увеличава с 13,2% и надвишава 3,5 млрд. лв., сочи още статистиката. Към трети страни в началото на 2012 г. износът ни е намалял с 2,6% и възлиза на 2,3 млрд. лв. Основните ни търговски партньори са Турция, Китай, Обединените арабски емирства, Русия, Сърбия и Република Македония, които формират 51,2% от експорта извън ЕС. Значителен ръст има към Обединените арабски емирства, Канада, Сирия и Бразилия, а най-сериозен спад към Сингапур, ЮАР, Индия и Хърватия. Само за февруари експортът за трети страни нараства с 10,6% спрямо същия месец на предходната година до 1,2 млрд. лева.

Вносът за първите два месеца се е увеличил с 8,6% до 2,9 млрд. лева. Най-много е нараснал импорът от Казахстан, Босна и Херцеговина, Сирия и Република Корея, а най-много е намалял от Бразилия, Обединените арабски емирства и Украйна. През февруари 2012 г. вносът на България от трети страни се увеличава с 16,8% спрямо същия месец на предходната година до близо 1,5 млрд. лева.

Така за януари и февруари външнотърговското салдо на България с трети страни свети на червено с 553,2 млн. лв., а след елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки сметката остава отрицателна и възлиза на 411,4 млн. лева. Ако се сметне и търговията с ЕС, общото външнотърговско салдо на страната за първите два месеца на 2012 г. е -1,25 млрд. лв., което е с 832 млн. лв. повече от същия период на 2011 г. След елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки сметката пак е на отрицателна територия до 912,6 млн. лева, като се увеличава с 802,9 млн. лв. на годишна база. Само за февруари вносът изпреварва износа с 692,0 млн. лв., или с 513,1 млн., ако се извадят разходите за транспорт и застраховки.

✓ Усвоили сме едва 1,5% от парите за иновации

http://www.klassa.bg/news/Read/article/200870_%D0%A3%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B8%D0%BB%D0%B8+%D1%81%D0%BC%D0%B5+%D0%B5%D0%B4%D0%B2%D0%B0+1%2C5%25+%D0%BE%D1%82+%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8

Досега сме усвоили едва 1,5% от средствата по ОП „Конкурентоспособност“, предвидени за иновации, при общ ресурс на програмата от 2,3 млрд. лв. Това съобщи проф. Георги Райчевски, член на Комитета за наблюдение на оперативната програма, при представянето на инициативата „Иновативна платформа“. Тя ще бъде активирана в края на този месец след приключването на проект между 10 държави - „Сътрудничество в Югоизточна Европа за финансиране и иновации“. Според проф. Райчевски проектите за научноразвойна дейност в страната трябва да бъдат форсирани, за да се увеличи усвояването на евросредствата, предвидени по оперативната програма. С тази цел са създадени пет фонда към програма Jeremie, сред които е т. нар. Семена с общ бюджет от 40 млн. лв. за финансиране на проекти на научни екипи. Одобрените проектни предложения ще бъдат финансирани с по 100 хил.-140 хил. лв. Около 60 млн. лв. се насочват към фонд, който ще подпомага рисков бизнес предложения. През лятото се очаква стартирането и на фонд с название „Мецанин“, в който кредитна институция може да стане съдружник във фирма, инвестираща в иновативен проект. С това правителството доказва, че се търсят начини за обединяване на фрагментарната дейност по усвояване на парите за иновации, насочени към финансиране на проекти на малки и средни фирми. Предвижда се през следващия програмен период от 2014 до 2020 г. създаване на оперативна програма „Иновации и предприемачество“.

Вестник Труд

✓ Новите инвалидни пенсии се ограничават

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1320609>

Правото и размерът на *инвалидната пенсия* трябва да зависи от това доколко полученото увреждане пречи на човек да упражнява професията си. Това е едно от предложенията на работна група за оптимизиране на медицинската експертиза и ограничаване на драстичния ръст на инвалидните пенсии, което се подкрепя от министъра на труда Тотю Младенов.

Сега инвалидността се оценява спрямо състоянието на здравето. Не са малко обаче случаите, в които хора в инвалидна количка например работят и получават пенсия и заплата едновременно. Според експертите исканията за пълна пенсия за инвалидност не би трябвало да се удовлетворяват, ако кандидат-пенсионерът може да върши някаква работа. Идеята е, че заболяване на краката например няма да намали способностите на един счетоводител или компютърен специалист. Предложението е Националният осигурителен институт (НОИ) да определя дали човек може да продължи сегашната си работа и в каква степен на базата на медицинска експертиза, професионална характеристика от работодателя и документация от службата по трудова медицина. На основата на тази оценка ще се отпуска инвалидна пенсия в пълен или непълен размер за определен период от време.

Промените, които трябва официално да бъдат направени до 23 април, няма да засегнат хората, които вече получават инвалидни пенсии. „Нито една пенсия няма да бъде прекратена, нито намалена“, каза Емил Мирославов, експерт в министерството на труда и участник в работната група. Той добави, че предложенията още не са обсъждани в детайли. Затова и не е ясно дали новите правила ще важат за хора, които са се инвалидизирали, докато са били без работа или за тези, които трябва да се преосвидетелстват.

Засега експертите постигнали консенсус, че медицинската експертиза (ТЕЛК) ще определя вида и степента на увреждането. В момента ТЕЛК посочва и процента намалена работоспособност, въз основа на който се отпуска пенсията. Идеята е тази роля да се поеме от НОИ.

Бизнесът и синдикатите отдавна настояват за по-строг контрол върху инвалидните пенсии. Изпълнителният директор на КРИБ Евгений Иванов коментира, че работещите с инвалидни пенсии не трябва да получават и заплата, и пенсия в пълен размер. Изключително важно е да се затегне контролът върху хората с увреждания, които са заети в сивия сектор, добави той. Синдикатите само коментираха, че имат забележки, без да уточнят какви са те.

Вестник Сега

✓ Приходите от корпоративен данък и ДДС падат

За втора поредна година планът на НАП за постъпленията от налога върху печалбите не се изпълнява

<http://www.segabg.com/article.php?id=596603>

За втора поредна година държавният бюджет не успява да събере планираните приходи от корпоративен данък. Неизпълнени са и приходите от ДДС, показва годишният доклад за дейността на НАП през 2011 г. Докладът тази година се забави, а детайли по всички приходни параграфи в него няма.

Корпоративният данък е с едно от най-големите неизпълнения в данъчните приходи за 2011 г., показва отчетът. При планирани 1.54 млрд. лв. държавата е събрала 1.36 млрд. лв., или неизпълнението е 12.1%. Предвидените постъпления не бяха изпълнени и през 2010 г., но тогава с по-малко - 4.5%.

Голямо е неизпълнението на корпоративния данък при застрахователните дружества. Тук са отчетени 27.7 млн. лв. постъпления, или с 43.1 млн. по-малко от събраното през 2010 г. Банките на свой ред също са отчели намаление от 21% на печалбите вследствие на обезценки на кредити и вземания. Така за 2010 г. банковият сектор е заработил печалба от 617 млн. лв. Не е ясно има ли неизпълнение на основния приходоизточник при корпоративния данък - нефинансовите предприятия. Голямо неизпълнение - 12.6%, има и при данъка върху дивидентите, което също е показателно за икономиката.

Новост е отчетеното неизпълнение на приходите от ДДС. Държавата е събрала 162 млн. по-малко спрямо планираните 3.36 млрд. лв. Нетните приходи от ДДС намаляват в последните 2 г. Като обяснение за намалелите приходи през 2011 г. се сочи ръстът на износа от 30.6%, в резултат на което расте и размерът на възстановеното ДДС. На фона на свиващите се приходи от ДДС е под въпрос намерението на кабинета да намали ставката с 2%.

С най-добро изпълнение - 104.4%, през 2011 г. е данъкът върху доходите на физическите лица. Постъпленията тук отдавна задминаха приходите от корпоративен данък, като за 2011 г. възлизат на 2.16 млрд. лв. и растат въпреки кризата и свиването на заетостта. Едно от обясненията е вдигането на минималните осигурителни прагове.

✓ Туристическият данък противоречи на Конституцията

<http://www.segabg.com/article.php?id=596583>

Въведеният преди година туристически данък, който замени таксата, плащана от собствениците на хотели и къщи за гости, е обявен за противоконституционен. Това става ясно от решение на Конституционния съд, взето на 5 април. Новият налог, който е в сила от 1 януари 2011 г., се изчислява на база минимум 30% заетост на легловата база, независимо дали тя е била постигната през годината. Туристическата такса пък се начисляваше върху нощувките, които хотелиерите декларират пред администрациите. Целта на преминаването от такса в данък беше да се увеличи събираемостта на тези средства и оплакванията на общините, че хотелиерите крият нощувки и ги ощетяват с милиони. Хотелиерите пък предупреждаваха, че промяната ще доведе до там, че в по-бедните общини, където се предполага и че туризмът не е чак толкова развит, ще се плащат прекалено високи налози. Тъй като въпросният данък е общински, законът предоставя правото на общините да определят размера му. Според справка за миналата година средният данък на легло в курортно селище като Несебър е 20 ст., а за не особено известен като туристическа дестинация град като Добрич е 1 лв.

При приемането на туристическия данък народни представители от БСП го определиха като удар върху средните и дребни хотелиери. Именно те заедно с ДПС сезираха Конституционния съд. Според тях е противоконституционно да се налага данък според броя на леглата, независимо от действителните нощувки. Освен това се смесват елементи на подоходни и имуществени данъци, което също е недопустимо. Конституционният съд приема по-голямата част от аргументите на депутатите.

След решението на КС парламентът трябва отново да промени закона и или да върне стария начин на облагане, или да въведе нов. Дотогава общините няма да имат право да събират пари от хотелиерите.